



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Epitome In Qvatro Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi**

**Spina, Claudius de**

**Parisiis, 1551**

23. de virtutibus theologalibus.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38840**

lib. 2. cap. 27.  
17. 1. 2.

DE VIRTVTIBVS.

DISTINCT.

Vigesima tertia

CAP.

Vnicum.

Fides recte describitur.

Haecenus  
de mysterio  
verbi incar  
nati, nunc de  
virtutibus et

donis qui-  
bus suos il  
lustrat.

1. Fides est virtus qua creduntur quae non videntur. Quod tamen non de omnibus quae non videntur, accipiendum est: sed de instanti, quae credere (vt ait August.) ad religionem pertinet. Multa enim sunt, quae si Christianus ignoret, nihil metuendum est: quia non ideo a religione deuiat. & alibi dicit, Quid enim est fides, nisi credere quod non vides? ideo ait Apostolus: Fides est substantia rerum sperandarum, argumentum non apparentium, vel conuictio non apparentium. quia si fides est, ex eo conuincitur & probatur aliqua esse non apparentia, quum fides non sit nisi de non apparentibus.

in enc.  
c. 9. in  
tract. 9  
He. II.

Substantia

Substantia autem dicitur, quia illa non apparentia, per fidem subsistunt etiam in nobis modo speranda, & subsistunt in futuro per experientiam. Et ipsa est probatio & conuictio non apparentium: quia si quis de iis dubitet, per fidem probantur, vt adhuc probatur futura resurrectio, quia ita crediderunt Patriarchae & alij sancti. Vel probatio est & certitudo quod sunt aliqua non apparentia. Proprie tamen fides dicitur substantia rerum sperandarum, quia sperandis substat.

Differetia  
fidei ab aliis  
virtutibus.



*Summa m. h. f. d. r. 8572*

Et quia fundamentum est bonorū, quod nemo mutare potest. Quæ definitio nō improbè dici potest soli fidei convenire, quia fides sola fundamentū dicitur: non quia fides virtus possit esse sine spe & charitate. Vnde August. Fides operans per dilectionem utique sine spe nō potest esse, nec amor sine spe, nec utrunque sine fide. Et fides sine amore nihil prodest: potest tamen credi aliquid quod nō speratur: nihil autem potest sperari, quod nō creditur. Ideoq; credere (quod est actus fidei) naturaliter præcedit sperare. Non q̄ virtus fidei præcedat virtutē spei tēpore vel causa: sed quia actus fidei naturaliter præcedit actum spei: quod etiā quidam concedūt de ipsa virtute fidei, ut naturaliter præcedat spe, non tēpore. Vnde & rectè ea sola dicitur esse fundamentū aliarum virtutū & bonorum operū: non autem est fundamentum charitatis: quia non ipsa charitatis, sed charitas ipsius causa est.

*in Enc. c. 8.*

*Quid arbor fidei*

*f. 199. a = Summa antipa. m. h. m. a.*

C A P. 2. *Fides etsi non apparentium sit, tamen ab habente videri potest.*

**Q**Uum ergo credere iubeamur, quia id quod credere iubemur, non possumus videre. ipsam tamen fidē quando est in nobis, videmus in nobis: quia & rerū absentiu præsens est fides: & rerū quæ foris sunt, intus est fides. Vnde Aug. Fidem ipsam videt quisquis in corde suo esse, si credit: vel non esse, si non credit.

Cap.

CAP. 3. *Vna est fides.*

**A**ccipitur autem fides aliquando vel pro  
 eo quod creditur, & est virtus: vel pro *Fides ali-*  
 eo quod creditur, & non est virtus. Fa- *quando pro*  
 tendū tamen est vnam esse fidē. Eph. 4. Vnus *habitu, ali*  
 dominus, vna fides. siue accipiatur fides pro *quando pro*  
 eo quo creditur, siue pro eo qđ creditur. Nā *obiecto fi-*  
 si pro eo quod creditur, cōstat idē vnū apud *dei capitur*  
 oēs credi. vnde & dicitur fides Catholica. i.  
 vniuersalis. Si autē p eo quo creditur, ea ra  
 tione dicitur vna fides: nō quia sit vna nun e  
 ro in oībus, sed genere. i. similitudine. Vnde  
 Cap. 2 Aug. li. 13. de Tri. Fides (quam qui habēt Fi  
 deles vocātur, & qui nō habēt, Infideles) cōis  
 est oībus fidelib⁹: sicut plurib⁹ hoībus facies *simil.*  
 cōis esse dicitur, cū tamē singuli snā habeāt.

CAP. 4. *Multum interest inter, Credere Deū,  
 credere Deo, & credere in Deum.*

**C**redere Deū est credere qđ ipse sit de⁹.  
 quod etiā mali faciūt. Credere Deo est  
 credere vera esse quæ loquitur. quod  
 & mali faciunt. Credere in Deū est credēdo  
 amare & ei adherere, ei⁹que mēbris incor  
 porari. Per hanc fidē iustificatur impius, vt  
 deīde ipsa fides incipiat per dilectionē ope  
 rari. Ea enim sola opera bona dicenda sunt,  
 quæ per dilectionē Dei fiunt: ipsa enim dile  
 ctio, opus fidei dicitur. Fides ergo quā demo  
 nes & falsi Christiani habent, qualitas mētis

*simil.*  
 3. *Fides iustificans*  
 2. *Opus bona vera.*

f. 195. b. BB iij  
 199. 6. l. 1.

est, sed informis, quia sine charitate est. Nam & malos fidem habere sine charitate, Apost. ostendit dicens: Si habuero omnem fidem, <sup>I. CO. 13</sup> charitatem autem non habeam, &c.

CAP. Quintum. *Fides informis efficitur formata.*

**S**I verò quæritur utrū illa informis qualitas, qua malus Christianus vniuersa credit, quæ bonus, accedente charitate remaneat & virtus fiat, an ipsa eliminetur, & alia qualitas incedat quæ virtus sit: Vtrūlibet sine periculo dici potest. Mihi tamē videtur quod illa qualitas quæ prius erat, remaneat, & accessu charitatis virtus fiat.

DE FIDE QVANTVM  
ad eius obiectum siue  
materiam.

DISTINCT. Vigesimaquarta  
CAP. Primum.

*Fides est tantum de non visis.*

**A**ugust. mouet quæstionem, & absoluit ita inquit: Quid sibi vult, vt cum factum fuerit credatis? Hęc est laus fidei, si quod creditur non videtur. Nam & Thomas, cui dictū est, Quia vidisti me Thomas, credidisti, nō hoc credidit quod vidit. Cernebat enim & tangebatur carnē viuentem, quam viderat morientē, & Deum credebat in car-

in Iob.  
tract.  
79.

lib. 1.  
de T.  
cap.